

Gode råd om byhaver

- Når jorden i haven er lettere forurenet

1. januar 2008 træder nye regler på jordforureningsområdet i kraft. Der indføres et begreb, der kaldes områdeklassificering. Områdeklassificering betyder, at al jord i byzonen er lettere forurenet.

Mange byområder er, som følge af mange års påvirkning med trafik og industri, lettere forurenet med f.eks. bly og tjærestoffer. Andre lettere forureninger er sket på grund af en lokal aktivitet, for eksempel fyringsanlæg.

Lettere forurenet jord er ikke så forurenet, at du skal fjerne det, men der kan være god grund til, at du tager nogle enkelte forholdsregler. Pjecen indeholder nogle enkle råd om indretning og brug af haven - *det er op til dig, om du vil følge vores råd.*

Hvordan påvirker forureningen os?

Sundhedsrisikoen er lav, når du bor på en grund, hvor jorden er lettere forurenet. Men over en lang periode kan der være enkelte, som får gener. Børn udsættes for en større risiko end voksne, og små børn er særligt følsomme.

Der er dog ingen tvivl om, at børn udsættes for en større risiko i forbindelse med passiv rygning end ved at bo eller lege på en grund, hvor jorden er lettere forurenet.

Bly

Små børn er særligt følsomme, fordi de lettere optager bly i kroppen, og fordi deres nervesystem lettere kan tage skade. Bly kan påvirke indlæringssevnen og adfærd.

Cadmium

Cadmium kan ophobes i nyrerne, og kan ved længere tids påvirkning skade dem.

Tjærestoffer

Tjærestoffer kan ved kontakt med huden give udslæt og overfølsomhed. Tjærestoffer kan være kræftfremkaldende.

Hvor fra bliver vi påvirket?

Gennem indånding

I tørre perioder kan udækket jord støve, og der er risiko for at indånde forurenet støv.

Gennem huden

Det anbefales at anvende handsker og fodtøj ved havearbejde. En ide er at indrette et område med ren jord, hvor børn kan lege / grave.

Ved spising

Små børn optager forurening, når de sutter på legetøj og fingre, der har været i kontakt med forurenet jord.

Grøntsager og bær kan optage forureningen gennem rødderne og via overfladen. Især bær og planter, som vokser tæt ved jorden, og/eller som har ru overflader, kan optage forurening

Gode råd - anbefalinger

- Sådan minimeres sundhedsrisikoen

Haven

- Dæk bar jord til: Læg fliser, sand eller grus. Lav plantedække, udlæg/så græs eller læg træflis / dækbark i bedene.
- Træflisen bør efterfyldes en gang om året, og huller i græsplænen bør eftersås.
- Arbejdstøj, handsker og fodtøj bør kun anvendes ved havearbejde.
- Tøm bukseopslag for jord og sand, før du går inden døre.

Dyrkning af frugt og grønt

- Hjemmedyrkede grøntsager skal vaskes grundigt og rodfrugterne skrælles inden brug.
- Frugt fra frugttræer og bær fra høje buske kan spises, efter de er skyllet.
- Dyrk gerne i potter, plantesække eller højbede med en halv meter ren jord.

Børns leg

- Indret et legeområde med ren jord.
- Læg fast bund i sandkassen og opfyld/udskift sandet efter behov.
- Husk at vaske børns hænder, når de har leget udendørs.

Hvis du vil vide mere

Du kan få yderligere information på kommunens hjemmeside www.morsoe.dk, eller ved at kontakte Morsø Kommune, Team Virksomhed på mail: naturogmiljo@morsoe.dk eller på tlf.: 99707076

På kommunens hjemmeside kan du finde anden information om områdeklassificering og jordforurening. Du kan også finde yderligere oplysninger i forskellige pjecer. Pjecerne kan blandt andet findes på biblioteker, SundBy butikkerne, borgerservice. Pjecerne findes også på kommunens hjemmeside.